

дежъта, тогава училището намира Добра почва и чръзъ обучението, като едно важно срѣдство за укрѣпяване на славанието, ще може посрѣдствено да уякчи и укрѣпи волята на ученика.

Нъ какво помагатъ всичкитѣ старания на родителитѣ и учителитѣ за нравственото възпитание на ученицитѣ, когато тѣзи сѣмена на толкова нѣжни растения, едвамъ посѣти отъ дъшътъ и училището, на единъ мигъ загинватъ въ хладната и мрачна обществена атмосфера? Тази развалена обществена атмосфера, която дълбоко прониква въ живота на младежъта е една отъ главнитѣ причини за нравствения ѝ упадѣкъ. Значи развалата на ученицитѣ въ най голѣмъ размѣръ се дължи на живота имъ внѣ отъ училището и дома. На всѣка крачка по улицитѣ, площадитѣ, градинитѣ, по кръчмитѣ и кафенетата се чуватъ и виждатъ псувни, ругания, незачитане на чаѣшкото достоинство, побоища, лицеѣрства, лъжа и пр. Прибавете при това наставленията и поученията ствршено противни на ония, които се даватъ дома и въ училището, които се подшуватъ по къшетата и площадитѣ на учащата се младежъ отъ неостговорни учителя-апостоли и ще можете да си съставите ясно понятие за мощното влияние на обществото върху нравствения битъ на младежъта. Тукъ спада и злоторното влияние на желтата преса, която съ сензационни и пикантни антрифилета иде да дѣпълни онова, което не е било заблѣзано по улицитѣ и площадитѣ. Не малко развращающе дѣйствуватъ и лошитѣ книги. Въ нашата литература нападаха много съчинения, ала малко сж отъ добри автори, които заслужаватъ да се прочетатъ. Лошитѣ книги сж като паразити, които принасятъ повече врѣда, отколкото полза на организма, на който се намиратъ. За прѣмахването на това лошо влияние на общественния животъ върху възпитанието на младежъта, света дължнотъ се налага не само на родители и учители, нъ и на всички съзнателни граждани, които що-годѣ милѣятъ за доброто имаше на стечеството си, да си подадатъ ржка и да образуватъ единъ общественъ контролъ, който ще има за цѣль да прѣчисти, дезинфектира развалената нравствено обществена атмосфера. Нека всѣкой членъ на този общественъ контролъ не си счита труда и безпокойствието, ако при всѣка една неморална проява, било съ думи или дѣла, изказани или извршени отъ млади и стари да гледа да прѣмахне съ благи наставления и поучения или мърмрания, па, ако стане нужда, да искатъ и съдѣйствието на полицейскитѣ власти. Само съ този общъ взаименъ контролъ ще може да се очисти заразата въ общественния организмъ. Малцина се днесъ овѣзи съзнателни граждани, които да се възмущаватъ отъ гнуснитѣ псувни и ругания, изказани отъ младежи или възрастни при нѣкое спрѣчкване на улицата. Повечето си заминаватъ спокойно безъ да искатъ да знаятъ, че тѣзи неприлични думи и обноски ще се чувятъ и видятъ отъ дѣцата, братята и сестритѣ имъ и ще укажатъ тврдѣ лошо влияние върху тѣхното нравствено възпитание. Нека главнитѣ фактори при възпитанието иматъ всѣкога прѣдъ очи необоримата истина че доброчестината на всѣки народъ зависи изключително отъ неговитѣ добрѣ възпитани и просвѣтени членове.